

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21Csp/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203071
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Mochacká
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8719203071.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Alexandrou Mochackou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtne 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: R. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie sumy 2.682,88 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 901,19 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 25.8.2019 do zaplatenia a to všetko v 150,- eur mesačných splátkach, splatných k 25.-temu dňu každého mesiaca, počnúc od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Sporovým stranám náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 25.6.2019 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť sumu 2.682,88 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.10.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Svoj nárok odôvodnil tým, že Všeobecná úverová banka a.s. ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. z titulu zlúčenia s VÚB a.s. v zmysle projektu rozdelenia zlúčením, spoločnosť ÚB a.s., ako právny nástupca pokračuje v prevádzkovaní ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorým sa rozumejú všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem Triangel - splátkového predaja a leasingu Qcar. Dňa 23.4.2014 uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovaným Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.770,77 eur. Žalovaný mal splácať pôžičku v pravidelných 76 mesačných splátkach v sume 80,62 eur do celkovej sumy pôžičky vo výške 6.127,12 eur. Žalovaný uhradil sumu 1.869,58 eur. Keďže si žalovaný neplnil svoje povinnosti v zmysle zmluvy splácať pôžičku riadne a včas, dňa 19.9.2016 úver zosplatnil v celom rozsahu.

3. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril dňa 2.11.2019 podaním doručeným tunajšiemu súdu 4.11.2019. V Podaní uviedol, že je ochotný splatiť rozdiel poskytnutého úveru a zaplatenej sumy bezúročne. Poukázal aj na svoj mesačný priemerný príjem netto 303,10 eur o čom predložil listinný dôkaz.

4. Na pojednávaní dňa 16.12.2019 uviedol, že s právnym predchodcom žalobcu uzavrel Zmluvu o poskytnutí pôžičky s tým, že čerpal túto pôžičku, avšak splatil sumu 1.869,58 eur. Uviedol, že v prípade, ak ho súd zaviazne na zaplatenie pohľadávky, žiadal, aby túto mohol splatiť v šiestich splátkach.

5. Vykonaným dokazovaním a to najmä: zmluvnými podmienkami pre poskytovanie spotrebiteľských úverov, notárskou zápisnicou N 832/2017, prehľadom splátok a úhrad, Zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 4.4.2014, predžalobou upomienkou zo dňa 6.7.2016 o nedoplatku na splátkach, doručenkou zo dňa 18.7.2016, oznámením o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 25.9.2016, potvrdením žalovaného o príjme od 1.1.2019 do 30.9.2019, súd zistil nasledovný skutkový a právny stav vo veci:

6. Dňa 4.4.2014 právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a.s. uzavrel so žalovaným Zmluvu o poskytnutí pôžičky, ktorej predmetom bolo poskytnutie pôžičky. Právny predchodca žalobcu schválil výšku pôžičky vo výške 2.770,77 eur, ktorú mal žalovaný splácať v 76 mesačných splátkach po 78,35 eur s tým, že celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 3.183,83 eur a celková suma pôžičky predstavovala sumu 5.954,60 eur. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na august 2020, sadzba poistenia 2,90 %, mesačná výška poistenia 2,27 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN) bola vypočítaná na sumu 32 % a ročná úroková sadzba bola dohodnutá na 32 %, priemerná hodnota RPMN 18,87 %. Účel poskytnutia pôžičky bol dohodnutý, aby sa uhradili z poskytnutej pôžičky záväzky žalovaného voči spoločnosti a záväzky voči VÚB a.s., kde spoločnosť vystupuje ako správca a to pôžička zo dňa 19.6.2011 na sumu 478,69 eur a pôžička zo dňa 3.8.2013 na sumu 892,08 eur. Dňa 6.7.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na doplatenie splátok v celkovej výške 307,16 eur s upozornením na možné zosplatenie úveru. Uvedená výzva bola doručená žalovanému do vlastných rúk dňa 18.7.2016. Dňa 25.9.2016 došlo k zoslatneniu úveru v celom rozsahu s tým, že žalovanému bola uložená lehota na plnenie uhradiť dlh po doručení Oznámenia. O doručení Oznámenia o zosplatení úveru žalovanému nebol predložený listinný dôkaz.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Právna úprava spotrebiteľských úverov je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon o spotrebiteľských úveroch spája s nedodržaním obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj iných povinností zo strany dodávateľa, sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

9. Právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, kde na strane žalobcu vystupuje dodávateľ a na strane žalovaného spotrebiteľ. Tento vzťah je potrebné posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

11. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

12. Podľa § 11 ods. 1, 2 cit. zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

13. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

15. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 215 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

17. Dňa 8.11.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu, o ktorom súd rozhodol uznesením zo dňa 8.11.2019 tak, že vyhovel návrhu na zmenu subjektu na strane žalobcu, že namiesto doterajšieho žalobcu vstupuje do konania nový žalobca. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.12.2019.

18. Súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke, v zmysle ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 2.770,77 eur a žalovaný zaplatil sumu 1.869,58 eur. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

19. Zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Súd v rámci ochrany slabšej strany sporu preskúmal neprijateľné zmluvné podmienky a podrobil súdnemu prieskumu predmetnú zmluvu.

20. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, RPMN, (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona). V súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. Súd vykonaným dokazovaním mal preukázať, že v Zmluve o pôžičke absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. j). Zmluva musí obsahovať RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Súd poukazuje na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove: „Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktoré predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky, zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve o pôžičke tento údaj chýba a nie je uvedený, aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN a preto súd skonštatoval, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd má za to, že nejde o formalistický výklad a obligatórnou náležitosťou zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g) citovaného zákona“. Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ Ide o rozsudok sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.5.2017. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 3.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017.

22. Sporné úroky súd podrobil súdnej kontrole neprijateľnosti a ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/ES je treba považovať za ustanovenie rovnocenné vnútroštátnym kogentným ustanoveniam právneho poriadku (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie vo veci C- 168/05 Mostaza Claro, C-618/10 Banco Espanol).

23. Čo sa týka výšky zmluvného úroku za poskytnutý úver, súd po prieskume mal za to, že tento bol neprimeraný vzhľadom na to, že dohodnutý úrok predstavoval 32 % a v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou pri pôžičkách v apríli 2014 nad 5 rokov predstavoval úrok 10,43 %, teda išlo o úrok 3,6-násobok. Podľa ust. § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

24. Uvedené ustanovenie § 53 ods. 6 OZ, ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprimerané až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

25. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t. j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie ustanovenia § 3 ods. 1 OZ alebo ustanovenia § 39 OZ je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

26. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné

neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 32 % skoro 3,06 - násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 10,43 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Dohodnutá úroková miera teda prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 OZ.

27. Súd má za to, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 OZ).

28. Judikatúra súdov nikdy nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok (porov. právne veci NS SR sp. zn. 1MCdo 1/09 z 31.7.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012, NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04 z 15.12.2004, KS v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011, 3Co 67/2012 z 24.10.2012).

29. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj termín konečnej splatnosti v podobe dátumu (deň, mesiac, rok) spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona). Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012). Nestačí uvedenie údajov mesiac a rok tzv. 8/2020.

30. K absencii náležitosti písm. k) výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, súd uviedol. V Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Biřová v uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutiami krajských súdov a stovkami rozhodnutiami okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a Zákom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takomto prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho

priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriami účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

31. Súd dospel k záveru, že na poskytnutú spotrebiteľskú pôžičku je potrebné podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

32. Žalovaný má tak teda vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov zo Zmluvy o pôžičke. V konaní bolo preukázané, že žalovaný celkovo čerpal sumu 2.770,77 eur a vrátil právnomu predchodcovi žalobcu sumu 1.869,58 eur, čo potvrdil sám žalobca a v konaní táto skutočnosť nebola sporná. V zmysle uvedeného je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi rozdiel sumy 901,19 eur s príslušenstvom a nad uvedenú sumu súd žalobu zamietol. Súd povolil žalovanému splácať priznaný nárok žalobcu v 150 eur splátkach.

33. Berúc do úvahy osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaného povolil súd v súlade s ust. § 217 ods. 2 CSP splátky splatné do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca, pod následkami straty výhody splátok.

34. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Súd priznal zákonný úrok z omeškania až odo dňa 25.8.2019, teda od nasledujúceho dňa po doručení žaloby 24.8.2019, pretože v Oznámení o zosplatnení úveru nebola uvedená lehota zaplatenia celého úveru, resp. bola uvedená spôsobom po doručení Oznámenia. V konaní nebolo preukázané doručenie Oznámenia žalovanému ani do dispozičnej sféry žalovaného. Preto súd žalobu v časti zaplatenia úroku z omeškania žalobu zamietol.

38. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. V konaní bol prevažne úspešný žalovaný v zmysle zásady úspechu v pomere 32% k 68 %-tám. Vzhľadom na reálnu sociálnu, majetkovú situáciu žalovaného a navyše nepriznaním trov žalobcovi nebude ani jeho majetková sféra príliš dotknutá, keďže ide o ekonomicky prosperujúcu akciovú spoločnosť. Preto súd aplikoval § 257 CSP a nepriznal procesným stranám náhradu trov konania.

42. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.